

Na przestrzeni ostatnich kilku lat zauważamy coraz większe zainteresowanie tematem facylitacji, możemy nawet śmiało wysunąć wniosek, że facylitacja staje się tematem coraz bardziej „modnym”, a co cieszy nas najbardziej – potrzebnym.

Facylitator planuje, przewodzi i koordynuje pracę grupy, pomagając jej osiągnąć cel tworzy środowisko, które wyzwala jasność myślenia, współuczestniczenie i pełne zaangażowanie każdego członka grupy.

Istnieje wiele definicji facylitacji, a każda kolejna zawiera nowe elementy i ukazuje jej różne perspektywy. Doświadczenie nauczyło nas jednak, że sama facylitacja jest pojęciem zbyt szerokim i złożonym aby zmieścić ją w schemat jednej definicji, stąd pewnie często zdarza się, że dwie osoby, czy organizacje zupełnie inaczej rozumieją pojęcie Facylitacji (jest to bardzo ważne do zweryfikowania podczas kontraktowania trójstronnego).

W naszym przekonaniu facylitacja może być rozumiana jako spektrum, gdzie na jednym jej krańcu znajduje się „Facylitacja Narzędziowa” (F.N) , na drugim zaś „Facylitacja Rozwojowa” (F.R)

F.N

F.R

Różnicę między obiema facylitacjami możemy zobrazować metaforą samochodu:

W Facylitacji Narzędziowej – Facylitator jest jak mechanik, który naprawia samochód grupy, tak aby mogła bezpiecznie dotrzeć do celu. Jeśli grupa będzie chciała wyruszyć w następną podróż będzie musiała ponownie zatrudnić mechanika. Inaczej jest w Facylitacji rozwojowej gdzie Facylitator jest jak nauczyciel, który uczy jak monitorować, naprawiać i przeprojektowywać pojazd, tak aby w przyszłości mogli już pojechać sami.

Facylitacja Narzędziowa (F.N) najczęściej stosowana jest gdy:

- mamy ograniczony czas (np. 2 godzinne spotkanie)
- efekt spotkania jest jasno określony (np. rozwiązanie problemu merytorycznego)
- grupa jest skoncentrowana na zadaniu.

W Facylitacji Rozwojowej (F.R):

- mamy więcej możliwości czasowych (np. 2 dniowe warsztaty)
- efekty jest bardziej złożony (np. zbudowanie efektywniejszych relacji w zespole)
- Grupa jest mocniej skupiona na procesie niż samym zadaniu

W zależności od tego czy facylitacja, którą prowadzimy jest bardziej narzędziowa czy rozwojowa zmienia się aktywność facylitatora.

W F.N = Facylitator ma styl bardziej hierarchiczny, nadaje kierunek pracy, bierze odpowiedzialność za zarządzanie procesem grupowym

w F. R – Facylitator podąża za grupą, oddając jej większą autonomię i odpowiedzialność za proces.

Zakres interwencji facylitatora:

F.I - Facylitator interweniuje gdy proces grupowy lub inne czynniki wpływają na osiągnięcie przez grupę zamierzonego celu.

F.R - Facylitator nie tylko interweniuje ale również uczy grupę tego jak interwencja wpłynęła na proces grupy, skłania grupę do refleksji i przygotowuje do samodzielnych interwencji w przyszłości (zwiększając tym samym autonomię grupy).

Tak jak wspominaliśmy już nie raz, bardzo ważne jest przygotowanie do facylitacji (facylitacja zaczyna się jeszcze przed spotkanie/warsztatami), dokładnie dopracowany kontrakt trójstronny pozwoli nam na określenie jeszcze przed warsztatami, który rodzaj facylitacji zastosować w tym danym przypadku.